

Pázmándy László

Az a három kedd...

'1956

Az a kedd volt a teljesség, a minden,
A szív és a lélek helyére billent.
Józan lett a részeggé züllesztett ész,
A félig élet, – akkor volt egész.

Mert ritka vendédként járt arra mosoly,
Szorongás ült a fáradt arcokon.
Már megértettem, mint nyolc éves gyerek,
Másként is lehetne élni életet.

Az eltűnt szabadság visszatért megint,
Egyenes lett a meghajlott gerinc.
Apám arcán megjelent az öröm,
Uram, azt még most is megköszönöm.

Kedd volt akkor is, mikor egy matyó lány,
A vonuló tankoszlop elé állt.
Széttárta karját, a tankok megálltak,
Az ifjú lány, így üzent a világnak.

Két boldog hét volt és a hosszú bánat,
Őrzői ötvenhat zászlajának.
Mert jött a harmadik kedd, a félelem,
Apám, akkor megfogta a kezem.

Tankok lőtték le a templomtornyot,
Mely a főút köveire omlott.
Beborult a szürke, novemberi ég,
És szívünket körbezárta a jég.

Sokáig tartott a döbbszent csönd,
S apám szemében megjelent a könny.
Az oroszok várták a megadás jelét,
Fehér zászlót, - mert a várost lövik szét.

Tépett lepedők lógtak a házak falán,
Fekete helyett, fehér volt a gyász.
Fegyvertelenek voltak halottaink,
Feledni nem lehet, ez arra int.

Uram, – azóta eltelt hatvan év,
De az a három kedd most is bennem él.
Izzó parázsként, a hallgatás alatt,
Az elmondhatatlan emlék megmaradt.

Kihallgatás

Állán borosta, feje lehajtva, kezén bilincs.
Élete terhe, ott ül szemében, elvesztett kincs.
Hallgatunk hosszan, értelme nincs már, szavaknak rég.
Remeg a szája, sóhaj szakad fel, izzadva néz.
Várja a kérdést, egy kis megértést, titkon remél.
Halkan elmondja, hogyan is történt, majd vizet kér.
Mohón megissza, megnyugszik lassan, szíve nehéz.

Tudja, nincs vége, jön még sok kérdés, nincs menedék.
A hogyan után, halkan megkérdem, miért, miért...
Nehéz a válasz, lelket marcangol, büntudat ég.
Világít titkot, felfed sok rejtélyt, hallgatom őt.
Mozaik épül, válik egésszé, tér és idő.
Írógép kattog, kisiklott élet, előtűnik.
Szár az novella, virágos réten, aknamező.

A vallomása, igazolás is, tetteire.
Kell önmagának, elviseléshez, bűneire.
Hallgatásában, ott rejlik mélyen, hogyan tovább...
Jövője távol, hosszú az út még, mocsáron át.
Halkan biztatom, hogy át kell jutni, egyedül is.
Egy percre magány, bilincses élet, széjjeltörik.